

TÜBİTAK-BİDEB

2237-A Bilimsel Eğitim Etkinliklerini Destekleme Programı

Etkinliğin Adı	Edebi Metinlerin İncelenmesinde Dijital İnsani Bilimler Araştırma Yöntemlerinin Kullanımı: Sürdürülebilir Kalkınma Örneği
Etkinlik Yürütücüsü	Doç. Dr. Mehmet Galip ZORBA
Etkinliğin Yapıldığı Yer	Çevrim İçi
Etkinlik Tarihleri	14-15 Mayıs 2025
Etkinlik İnternet Adresi	http://sustainabledevelopmentforelt.com/

BİLİM KURULU ÜYELERİ

İsmail Hakkı MİRİCİ, Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi
Gencer ERKİLİÇ, Prof. Dr., Kars Kafkas Üniversitesi
İsmail AVCI, Dr. Öğrt. Üyesi, Atatürk Üniversitesi
Hakan YILMAZ, Doç. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

EĞİTİCİLER

Arda Arikan, Prof. Dr., Akdeniz Üniversitesi
Yeliz Biber Vangölü, Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi
Mehmet Galip Zorba, Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi
Sezen Arslan, Doç. Dr., Bandırma Onsekiz Eylül Üniversitesi
Ömer Solak, Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Khaled A. H. Alostath; MA

YARDIMCI PERSONEL

Hakan Aslan, Akdeniz Üniversitesi
Tayfur Cihantimur, Akdeniz Üniversitesi

KURS HAKKINDA

Projemizin en genel anlamıyla amacı Batı Dilleri ve Edebiyatları ile Doğu Dilleri ve Edebiyatları alanlarında lisansüstü eğitimlerine devam eden öğrencilerin edebi metinleri dijital insani bilimler yöntemleriyle sürdürülebilirlik kavramına odaklanarak inceleyebilme yetkinliğini kazanmalarını sağlamaktır. Özellikle, dijital araç ve tekniklerin edebi metin çözümlemelerinde nasıl kullanılabileceğine dair temel bilgi ve becerileri edinmelerine yardımcı olmak hedeflenmektedir. Ayrıca, etkinlik kapsamında sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle edebiyat arasındaki bağlantılar ele alınarak, edebi metinlerin toplumsal, çevresel ve ekonomik sürdürülebilirlik çerçevesinde nasıl yorumlanabileceği tartışılacaktır. Bu doğrultuda, katılımcılar dijital beşerî bilimlerde kullanılan çağdaş araştırma tekniklerini öğrenerek edebi eserleri çok yönlü bir bakış açısıyla değerlendirme fırsatı bulacaklardır. Etkinlik, akademik araştırmalarda dijital insani bilimler yöntemlerini kullanmak isteyen lisansüstü öğrenciler için hem teorik hem de uygulamalı bir içerik sunmayı amaçlamaktadır. Katılımcılar, dijital kaynaklara erişim, veri yönetimi ve etik konular üzerine bilgilendirilecek; ayrıca disiplinler arası iş birliği olanakları hakkında farkındalık kazanacaklardır. Son olarak, etkinlik sürdürülebilir kalkınma perspektifinin edebi incelemelere nasıl entegre edilebileceğini göstererek, gelecekteki akademik çalışmalar için yeni açılımlar sunmayı amaçlamaktadır. Bu amaçlar doğrultusunda etkinliğimiz 14-15 Mayıs 2025 tarihlerinde toplam 2 gün boyunca gerçekleştirilecektir. Bu kurs sayesinde katılımcılar;

- Katılımcılar, edebi metinleri dijital insani bilimler araştırma yöntemleriyle analiz etme becerisi kazanarak, bu yöntemleri sürdürülebilir kalkınma bağlamında nasıl uygulayabileceklerini öğreneceklerdir.
- Katılımcılar, dijital araçları ve veri odaklı analiz yöntemlerini kullanarak edebi metinlerden sürdürülebilir kalkınma ile ilgili temaları belirleme ve yorumlama yetkinliği geliştireceklerdir.

- c) Edebi metinleri sürdürülebilirlik açısından dijital beşer bilimler araçları ile incelerken de toplum, çevre ve küresel yararlar konularında farkındalık kazanabilecekler ve gelecek yıllarda bilimsel çalışmalarında bu konulara değinebilecek farkındalık düzeyleri artacaktır.

KURSA KATILIM

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) “2237-A Bilimsel Eğitim Etkinlikleri Desteği Programı” kapsamında gerçekleştirilecek olan bu çevrimiçi etkinlikte katılımcılardan herhangi bir gerekçeyle ücret talep edilmeyecektir. Bu projeye katılmak isteyen öğretmen adaylarının en geç 11 Nisan 2025 günü mesai saatinin bitimine kadar başvuru formunu doldurmaları ve aşağıda bulunan e-posta adresine göndermeleri gerekmektedir. Başvurusu ulaşan her katılımcıya iki iş günü içerisinde e-posta yoluyla kayıt numarası ile başvurunun alındığına dair bilgilendirme notu gönderilecektir. Katılımcıların belirlenmesi işlemi 20 Nisan 2025 tarihi mesai saati bitimine kadar yapılacak ve seçilen katılımcılar hem telefon ve hem de e-posta yoluyla bilgilendirileceklerdir.

İLETİŞİM

Kurs E-posta: sdgsforelt@gmail.com

KURS PROGRAMI

SAATLER	1. GÜN (14 Mayıs 2025)
10:00-10:50 Ders Saati: 1	DERS ADI: Eğitim Programının Tahniti, Tanışma ve Dil ve Edebiyat Araştırmalarında Çokdisiplinlilik
	DERS VERECEK ÖĞRETİM ÜYESİ: Prof. Dr. Yeliz BİBER VANGÖLÜ
	DERS KONUSU: - Katılımcıların ve dersi verecek öğretim üyelerinin tanışması - Etkinlik programının tanıtılması ve grup çalışmaları/iş bölümü hakkında bilgi verilmesi - Edebiyat araştırmalarında çokdisiplinlilik konusunda ön bilgilerin sunulması
	DETAYLI DERS İÇERİĞİ: - Katılımcılar öğretim üyeleri ile tanışacaklardır. - Eğitim programının işleyişi ve genel kurallar hakkında bilgi verilecektir. - Derslerin nasıl işleneceği ve platformun nasıl kullanılacağı aktarılacaktır. - Grup çalışmalarının nasıl yapılacağı ve iş bölümünün içeriği anlatılacaktır. - Edebiyat araştırmalarında çok disiplinli bakış açısının ne olduğu ve önemi katılımcılara anlatılacaktır.
11:00-11:50 Ders Saati: 2	DERS ADI: Geçmişten Bugüne Edebiyat Araştırmaları
	DERS VERECEK ÖĞRETİM ÜYESİ: Prof. Dr. Ömer SOLAK
	DERS KONUSU: Bu derste geçmişten günümüze edebiyat araştırmalarında kullanılan yöntemler ve teknikler hem kuramsal olarak hem de örneklerle anlatılacaktır.
	DETAYLI DERS İÇERİĞİ: - Edebiyat araştırmalarının tarihsel gelişimi - Metin analizi yöntemleri ve teknikleri - Edebiyat kuramlarının araştırmalara etkisi - Edebiyat araştırmalarında veri ve kaynak kullanımı - Örneklerle güncel edebiyat araştırmaları

13:00-13:50 Ders Saati: 3	DERS ADI: Dijital Beşerî Bilimler ve Edebiyat Araştırmaları: Amaçlar, Yöntemler, İmkanlar ve Örnek Çalışmalar
	DERS VERECEK ÖĞRETİM ÜYESİ: Prof. Dr. Ömer SOLAK
	DERS KONUSU: Bu derste, dijital beşerî bilimlerin edebiyat araştırmalarına sunduğu yeni imkânlar ele alınacaktır. Dijital yöntemlerin edebi metinlerin analizi, arşivlenmesi ve yorumlanması üzerindeki etkileri tartışılacak; farklı dijital araçlar ve teknikler tanıtılacaktır. Ayrıca, güncel örnek çalışmalar incelenerek dijital beşerî bilimlerin edebiyat araştırmalarındaki yeri değerlendirilecektir.
	DETAYLI DERS İÇERİĞİ: - Dijital beşerî bilimlerin tanımı ve edebiyat araştırmalarındaki yeri - Dijital araçlar ve yöntemler - Edebi metinlerin dijital ortamda analizi ve görselleştirilmesi - Dijital beşerî bilimlerle yapılmış örnek edebiyat çalışmaları - Dijital beşerî bilimlerin edebiyat araştırmalarına getirdiği yeni imkanlar ve gelecek perspektifi
14:00-14:50 Ders Saati: 4	DERS ADI: Sürdürülebilirlik Nedir ve Neden Önemlidir?
	DERS VERECEK ÖĞRETİM ÜYESİ: Doç. Dr. Sezen ARSLAN
	DERS KONUSU: Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın 17 madde olarak ayrıntılı olarak ve örneklerle tanıtılması
	DETAYLI DERS İÇERİĞİ: - Sürdürülebilirlik nedir? (tanım ve tarihsel gelişim) çevresel, ekonomik ve sosyal boyutlarıyla sürdürülebilirlik günümüzde sürdürülebilirliğin küresel önemi ve aciliyeti - BM'nin sürdürülebilir kalkınma yaklaşımı, 2030 gündemi ve sürdürülebilir kalkınma amaçlarının ortaya çıkışı, sürdürülebilir kalkınmanın bireysel, kurumsal ve devlet düzeyinde etkileri - 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amacı'nın tanıtımı; her bir amacın kapsamı, hedefleri ve önemine dair örnekler; bu amaçların gerçekleştirilmesindeki temel zorluklar - Sürdürülebilirlik politikaları ve uygulamaları: Türkiye'den ve dünyadan örnekler
15:00-15:50 Ders Saati: 5	DERS ADI: Edebiyat ve Sürdürülebilir Kalkınma: Türkiye ve Dünyadan Örnekler
	DERS VERECEK ÖĞRETİM ÜYESİ: Doç. Dr. Mehmet Galip ZORBA
	DERS KONUSU: Bu derste, edebiyat araştırmalarının sürdürülebilir kalkınma ile ilişkisi ele alınacaktır. Kültürel sürdürülebilirlik, çevresel bilinç ve toplumsal dönüşüm gibi kavramlar üzerinden edebiyatın sürdürülebilir kalkınmaya nasıl katkıda bulunabileceği tartışılacaktır. Ayrıca, Türkiye ve dünya genelinde bu alanda yapılan akademik ve uygulamalı çalışmalar incelenecektir.
	DETAYLI DERS İÇERİĞİ: - Sürdürülebilir kalkınma ve edebiyat arasındaki bağ - Edebiyatın çevresel bilinç ve eko kritik yaklaşımlar açısından incelenmesi - Toplumsal adalet, insan hakları ve kültürel çeşitlilik açısından edebiyat

	- Türkiye’de ve dünyada sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlayan edebiyat araştırmaları - Gelecek perspektifi: edebiyat araştırmalarının sürdürülebilir kalkınmaya yönelik yeni açılımları
16:00-16:50 Ders Saati: 6	DERS ADI: Kuramsal Olarak Sürdürülebilir Kalkınma ve Edebi Metinler DERS VERECEK ÖĞRETİM ÜYESİ: Prof. Dr. Arda ARIKAN DERS KONUSU: Bu ders kapsamında geleneksel ve çağdaş başat edebiyat kuramları kısaca tanıtılacak ve hangi kuramların Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları’ndan hangileri ile beraber ele alınabileceği örneklerle anlatılacaktır. DETAYLI DERS İÇERİĞİ: - Psikoanalitik kuram açısından edebi metinlerde sürdürülebilirlik - Yeni tarihselcilik ve sürdürülebilirlik - Marksist kuram açısından edebi metinlerde sürdürülebilirlik - Post-modernizm ve sürdürülebilirlik - Eko eleştirinin sürdürülebilirlik ile ilişkisi - Bitki odaklı metin inceleme ve sürdürülebilirlik
SAATLER	2. GÜN (15 Mayıs 2025)
10:00-10:50 Ders Saati: 7	DERS ADI: Edebi Metinlerde Sürdürülebilir Kalkınma DERS VERECEK ÖĞRETİM ÜYESİ: PROF. DR. ARDA ARIKAN DERS KONUSU: Bu ders kapsamında farklı dillerde yazılmış olan edebi metinlerde açık veya kapalı olarak karşımıza çıkan ve sürdürülebilirlik ile ilgili olan örnekler (ör., temalar, karakterler, olaylar, durumlar vb.) yazar, dönem ve içerik ile birlikte bağlamsal olarak ele alınacaktır. DETAYLI DERS İÇERİĞİ: - Graham Greene’in romanlarında sürdürülebilirlik - Margeret Atwood’un eserlerinde sosyal, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirlik - Rus edebiyatında sürdürülebilirlik Lev Tolstoy ve Dostoyevski’den örnekler - Philip K. Dick: Bilimkurgu ve sürdürülebilirlik - Alman şiirinde sürdürülebilirlik: Goethe örneği
11:00-11:50 Ders Saati: 8	DERS ADI: Edebi Eserlerin İncelenmesinde Dijital Araçlar DERS VERECEK ÖĞRETİM ÜYESİ: Doç. Dr. Meltem EKTİ DERS KONUSU: Bu derste, edebi eserlerin incelenmesinde kullanılan dijital araçlar ve yöntemler ele alınacaktır. Dijital beşerî bilimlerin tekniklerinin edebi çalışmalara nasıl entegre edildiği tartışılacak; farklı dijital platformlar ve uygulamalar üzerinden örnekler sunulacaktır. DETAYLI DERS İÇERİĞİ: - Dijital metin analizi yöntemler - Dijital araçlar ve platformlar

	- Edebiyat araştırmalarında veri görselleştirme (ör: kelime bulutları, ađ analizleri ve metin haritalama teknikleri) - Dijital yöntemlerin avantajları, sınırlılıkları ve etik boyutları
13:00-13:50 Ders Saati: 9	DERS ADI: Edebi Çalışmalar Çerçevesinde Yapay Zekâ, Etik ve Dijital Beşerî Bilimler DERS VERECEK ÖĞRETİM ÜYESİ: Doç. Dr. Mehmet Galip ZORBA DERS KONUSU: Bu derste, edebi çalışmalar bağlamında yapay zekânın sunduğu olanaklar, etik sorunlar ve dijital beşerî bilimler ile ilişkisi ele alınacaktır. Yapay zekânın edebi analiz, yaratım ve yorum süreçlerinde nasıl kullanıldığı tartışılacak; etik boyutları irdelenecek ve güncel akademik çalışmalarla desteklenen örnekler sunulacaktır. DETAYLI DERS İÇERİĞİ: - Yapay zekâ, edebiyat ve dijital beşerî bilimler ilişkisi - Yapay zekâ ile edebi metin analizi ve yorumlama - Yapay zekâ ile edebi yaratıcılık: kurgu, şiir ve metin üretimi - Etik sorunlar: telif hakkı, özgünlük ve yapay zekânın edebiyatta sorumluluğu - Yapay zekâ, dijital beşerî bilimler ve edebiyat çalışmalarının geleceği
14:00-14:50 Ders Saati: 10	DERS ADI: Edebi Metinlerin Geleceđi DERS VERECEK ÖĞRETİM ÜYESİ: Doç. Dr. Mehmet Galip ZORBA DERS KONUSU: Bu derste, edebi metinlerin geleceği dijitalleşme, yapay zekâ, etkileşimli anlatılar ve posthuman yaklaşımlar çerçevesinde ele alınacaktır. Teknolojinin edebi üretim, okuma ve yorumlama süreçlerine etkisi tartışılacak; edebiyatın değişen form ve anlam yapıları üzerine güncel örnekler incelenecektir. DETAYLI DERS İÇERİĞİ: - Edebi metinlerin dönüşümü: gelenekselden dijitale (basılı edebiyattan dijital edebiyata geçiş süreci ile okuma alışkanlıklarının değişimi ve edebiyatın yeni tüketim biçimleri) - Yapay zekâ ve edebiyat: yaratıcılığın geleceği - Dijital hikâye anlatımı ve çoklu platform metinleri - Dijital arşivler ve açık erişim kaynaklarıyla edebi araştırmalar - Yeni anlatı biçimleri ve gelecekte edebi metinlerin nasıl şekilleneceğine dair olasılıklar
15:00-17:50 Ders Saati: 11-12-13	DERS ADI: Uygulama: Edebi Metinleri Dijital Beşeri Bilimler Araçları ile Sürdürülebilir Kalkınma açısından inceleme: MaxQDA örneği DERS VERECEK ÖĞRETİM ÜYESİ: Khaled ALOSTATH DERS KONUSU: Kuramsal olarak öğrenilen bilgi ve becerilerin öğretim ortamlarına aktarılabilmesi için çeşitli uygulamaların yapılması. Öğrenciler seçilen edebi metinlerde yer alan sürdürülebilir kalkınma ile ilgili temaları, karakterleri, olayları ve durumları dijital beşeri bilimler metin inceleme yazılımı ile uygulamalı olarak analiz edeceklerdir. DETAYLI DERS İÇERİĞİ: Bu ders kapsamında katılımcılar MaxQDA nitel veri inceleme ve analiz etme programı ile edebi metinlerde yer alan sürdürülebilirlik ile ilgili olayları, durumları, karakterleri, temaları nasıl tespit edebileceklerini, nasıl kodlayacaklarını, nasıl analiz edebileceklerini uygulamalı olarak öğreneceklerdir.

	Uygulama dersi kapsamında çeşitli dillerden seçilen edebi eserler ya da edebi eserlerin bir bölümü önce eğitici tarafından örnek olarak incelenecektir. Ardından katılımcılar 2'şerli ya da 3'erli gruplara ayrılacaktır. Her bir gruba farklı bir edebi eser (ya da edebi eserin bir bölümü) verilecek ve bu eserde yer alan sürdürülebilirlik ile ilgili kavramları tespit etmeleri, analiz etmeleri ve çıkarımlarda bulunmaları istenecektir. Her bir grup bu tespitlerini diğer gruplarla paylaşacaktır. Sunumların ardından da tartışma ve soru-cevap kısmına geçilecektir. Bu kısımda katılımcılar, kendilerine hem etkinlik boyunca verilen kuramsal bilgilerle ilgili hem de uygulamalar ile ilgili tartışmalar yapacak ve eğiticilere akıllarına takılan soruları yönlendireceklerdir. Bu şekilde öğrendiklerini verimli bir şekilde pekiştirme imkânı bulacaklardır.
--	---

BAŞVURU ŞARTLARI

1. Bu projenin kapsamında 30 katılımcıya yer verilecektir. Yapılacak duyuruya istinaden yapılacak başvurular arasından 30 asil ve 15 yedek katılımcı seçilecektir.
2. Başvuru yapacak adaylar Türkiye'deki bir devlet ya da vakıf üniversitesinde bulunan Dil ve Edebiyat bölümlerinden herhangi birinin bünyesindeki yüksek lisans ya da doktora programına kayıtlı öğrenci olmak zorudur (örn., İngiliz Dili ve Edebiyatı, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı, Fransız Dili ve Edebiyatı, Alman Dili ve Edebiyatı, İspanyol Dili ve Edebiyatı, Arap Dili ve Edebiyatı, Türk Dili ve Edebiyatı, Rus Dili ve Edebiyatı, Kore Dili ve Edebiyatı, Japon Dili ve Edebiyatı, Çin Dili ve Edebiyatı vb.).
3. Katılımcıların belirlenmesinde elden geldiğince farklı üniversiteler, bölümler, bölge ve şehirler ile adayların cinsiyeti gibi özellikler değerlendirilecek olup dengeli bir dağılımın sağlanmasına çalışılacak ve bu yolla çeşitlilik sağlanacaktır.
4. Adayların seçiminde daha önce herhangi bir TÜBİTAK projesine dahil olmamış olan adaylara öncelik tanınacaktır.
5. Katılımcıların seçiminde öncelikli olarak akademik başarı kriteri esas alınacaktır. Adayların alttan almak zorunda oldukları derslerinin bulunmaması esastır. Ayrıca adaylardan en az 3.00 (4.00 üzerinden) kümülatif akademik not ortalamasına sahip olmaları istenecektir. Farklı not sistemi uygulayan üniversitelerden başvuranların kurumları tarafından onaylanmış 4.00'lük not sistemine çevrilmiş resmi not dökümü belgeleri istenecektir.
6. Proje ekibinde yer alan herhangi bir personel ile birinci derece akrabalığı olduğu tespit edilen adayların başvuruları kabul edilmeyecektir. Bu tarz başvurular, sürecin hangi aşamasında olursa olsun, geçersiz sayılacaktır.